

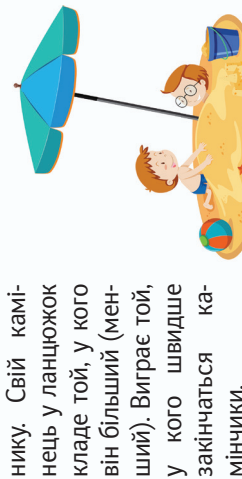
4. Скористайтеся ідеями ігор у воді й на березі

Пісок, вода, повітря. Домовтеся з дитиною, що коли ви скажете «Пісок!», їй потрібно вискочити із води, а коли «Вода!» – забігти у воду. Коли ж прозвучить команда «Повітря!», необхідно підстрибнути.

Мішень. Зробіть мішень – покладіть на воду бортиками догори формочку для ігор з піском. Вона має триматися на верхній воді. Запропонуйте дитині кинути камінець так, щоб він попав усередину формочки.

Фризбі. Запропонуйте дитині гру: ви кидаєте літаючий диск і називаєте тварин, а дитина ловить, лише якщо чує назви мешканців океану. Потім поміняйтеся ролями на тих самих умовах.

Ланцюзки. Назбирайте на пляжі камінчики різного розміру й розділіть їх на двох. Запропонуйте дитині створити ланцюзок із викладених камінців. За правилами кожен потай бере камінець зі своєї купки. Потім розтискає кулачок і показує супер-

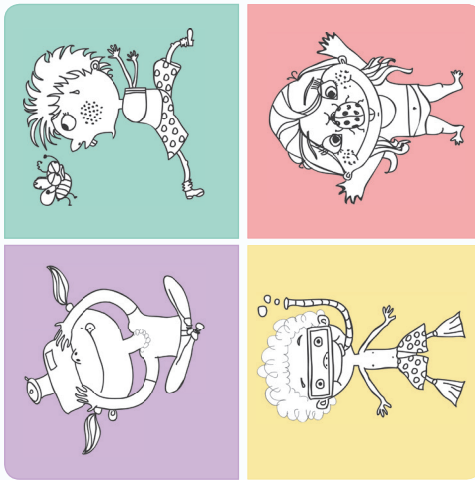
5. Навчіть дитину способів вберегти моря й океани від забруднення

Після відпочинку біля водойми обов'язково приберіть за собою сміття. Залучіть до цієї справи й дитину. Поясніть, що сміття може нашкодити мешканцям водойм. Згодом удома поверніться до цієї теми. Розкажіть дитині, що забруднює водойми не лише сміття на березі, а й небезпечні дії людей. Покажіть їй приклад природододільної поведінки.

- Використовуйте менше побутової хімії для прибирання оселі. Обирайте екологічні засоби.
  - Не змивайте в каналізацію ліки й відходи, які не розкладаються: фарби, моторне мастило, розчинники та очищувачі, аміак, різні хімікати.
  - Утилізуйте викинуті речі або разом з дитиною шукайте їм нове застосування.
  - Намагайтеся не використовувати пластик. У магазині зверніть увагу дитині, що взяли з дому тканинну торбинку, аби не купувати пакет.
- Поясніть дитині, що навіть у побуті слід поводитися так, щоб не зашкодити природі. Завдяки цьому ми зможемо відпочивати на берегах чистих водойм.

Буклет підготувала **Ольга Безсонова**,
завідувач ЗДО № 67 «Сонячний»,
канд. пед. наук, м. Краматорськ,
Донецька обл.

Як провести час з дитиною біля водойм безпечно й пізнавально

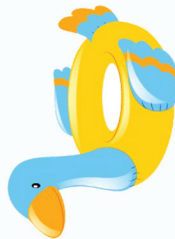
1. Подбайте про безпеку

Під час відпочинку біля води:

- дозволяйте дитині купатися лише під вашим наглядом, стежте, аби вона не заходила на глибину більше ніж до пояса;
- підберіть для дитини нарукавники або надувний круг, особливо, якщо вона не вміє плавати, і попередьте, що навіть із ними не слід запливати надто далеко;
- одягніть дитині головний убір, щоб вона не перегрілася під сонцем;
- будьте постійно поряд під час рухливих ігор у воді.

Безпека дитини передусім залежить від батьків, утім і самі діти мають змалечку знати про безпеку, які можуть спілкувати їх на водоїмах. Тож ще вдома обговоріть з дитиною деякі правила, яких вона має дотримуватися:

- у жодному разі не купайся там, де є знак «Купатися заборонено», не пірнай у таких місцях;
- не бешкетуй у воді — не бийся, не штовхайся, не хапай нікого за ноги, не стрибай поряд із тим, хто плаває;
- не грайся на березі в тих місцях, де можна випадково впасти у воду.

2. Залучайте дитину до оздоровлювальних ігор

Стоун-терапия. Попросіть дитину зібрати на пляжі гладенькі камінці. Нагрійте їх на сонці. Відтак запропонуйте дитині викласти ці камінці у вас на спині певним візерунком. Потім запропонуйте те саме зробити для неї. Поцікавтеся відчуттями дитини.

Арт-терапия. Захистіть себе й дитину від сонячних променів за допомогою сонцезахисного крему. Але зробіть це в цікавий спосіб. Спочатку дозвольте дитині кремом намалювати малюнок у вас на спині. Потім те саме зробіть і їй. Сфотографуйте малюнки й розітріть крем. Після цього розгляньте фото й обговоріть, які малюнки найбільше сподобалися дитині й чому.

Льодотерапія. Візьміть із собою на пляж у термосумці для напоїв кубики льоду. Запропонуйте дитині одним з кубиків намалювати щось у вас на спині. Спробуйте відгадати що це. Повторіть те саме з дитиною. Намалюйте їй на спині хвилі океану, сонце, дощ тощо.

Масаж. Разом з дитиною зберіть на березі різні природні матеріали: гладенькі камінці, великі палички, гілочку від ялинки чи пучок сухої трави. Розкладіть їх на килимку або покривалі. Запропонуйте дитині потупцювати по цій саморобній доріжці здоров'я. Потім походити по м'якому піску і знову повернутися на килимок.

3. Спонукайте дитину до розмов

Ховаючись від палючого сонця під парасолькою, або дорогою до місця відпочинку поговоріть з дитиною про роль моря, океану й узаталі водоїм у нашому житті та вплив людини на них. Ви будете здивовані, скільки цікавого знає ваша дитина, і допоможете закріпити їй знання, які вона здобула під час занять.

Орієнтовні запитання для обговорення:

- ✓ Що ти знаєш про море, океан?
  - ✓ Хто може потребувати нашої допомоги в морі, океані?
  - ✓ Яку користь ми отримуємо від моря, океану?
  - ✓ Чи можемо ми допомогти вододіям? Як?
  - ✓ Чи можна пити воду з моря? Чому? Як гадаєш, яка вона на смак?
  - ✓ Чому не можна викидати сміття в океан, море, річку?
- Також можете поставити дитині кілька каверзних запитань, аби спонукати її поміркувати, проявити фантазію:
- ✓ Чому в Чорному морі вода не чорна?
  - ✓ Чи може океан бігати, відступати, хвилюватися?
  - ✓ Як море/океан розмовляє? Як ми можемо почути звук моря, коли воно далеко?
  - ✓ Як утворився океан?